



Երևան, 28 Դեկտեմբեր, 2020

## ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈՃՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմասդութիւն Հօր Յիսուս, զուր ինձ իմասդութիւն վրարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա սիս. Եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

## Եսայի 7:14; 9:6-7

### ԱՊԱԳԱՅ ԹԱԳԱԽՈՐԾ

**Տ**երը ինք նշան պիտի տայ քեզի.

Ահա կոյսը պիտի յղանայ ու Որդի պիտի ծնանի,  
Եւ անոր անունը Եմնանուէլ պիտի կոչուի:

Վասնզի մեզի մանուկ մը ծնաւ,  
մեզի որդի մը տրուեցաւ,  
Եւ իշխանութիւնը անոր ուսերուն վրայ պիտի ըլլայ:  
Անոր անունը պիտի կոչուի  
Սքանչելի, Խորհրդակից,  
Հզօր Աստուած,  
Յաւիտենականութեան Հայր,  
Խաղաղութեան իշխան:

## ՀԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈՃՔ

**Տ**եր ողորմեա, **Տ**եր ողորմեա, **Տ**եր ողորմեա, **Տ**եր ողորմեա:

**Ա**մենասուրբ Երրորդութիւն, սուրբ աշխարհիս խաղաղութիւն:

Եւ Հիսանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց ալքայութիւն:

**Ա**րի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

**Տ**եր ողորմեա, **Տ**եր ողորմեա, **Մ**անուկ Յիսուս մեզ ողորմեա:

**Պ**ահապահ ամենայնի Քրիստոս,  
աշ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,  
ի նստիլ ի տան, ի զնալ ի նանապարհ,  
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.  
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

# ՕՐՈՒԱՆ ՆԻՔԸ

## ՀՐԻՍՏՈՍԻ ԾՆՈՒՆԴԸ

Ասպուածաշունչ Մաքեանի, Հին Կրտակարանի մարգարեական գիրքերը երբ կը սերպէինք այնպեղ հանդիպեցանք պարզամներուց որոնք անմիջական էին մարգարէին ժամանակակից, ինչպէս օրինակ՝ Երեմիայի մարգարէութիւնը: Անոնց մէջ նաև կային պարզամներ, որոնք կապուած էին գալջրին, ինչպէս օրինակ՝ Դանիէլի մարգարէութիւնը: Բոլոր պարագաներուն ալ այդ պարզամները կարծէք շաբ աւելի կորորածի, սպաննութեան, գերութեան տարուելու, քաղաքը կործանուելու, տաճարը քանդուելու մասին էին: Այս բոլորը շաբ աւելի բացասական, ժիվական գաղափարութիւն ձգեց ու կը ձգէ յաճախ կարդացող, ուսումնասիրողին: Անոր հաճար ալ յաճախ չենք ուզեր Հին Կրտակարանի գիրքերը կարդալ, յաճախ կը խուսափինք կարդալէ: Բայց, պահ մը եթէ կանգ առնենք եւ աւելի մօպիկէն կարդանք, աւելի յսքակ ակնոցով կարդանք, ապա պիփի տեսնենք, որ այնպեղ ըլլապով հանդերձ պարզամներ կորորածի, սպաննութեան, արհաւիրքի, կան նաև պարզամներ, որոնք կը ներկայացնեն Ասպուածոյ պարտասպած փրկութեան ծրագիրը: Ահա այդ օրինակներէն դիպուկ հապուած մը Եսայի մարգարէին գրուած եւ անոր ճամրով իրեն ժամանակակից մարդուն, եւ այսօր մեզի:

Սիրելիներ, Ասպուած եթէ երբեք խիսք պարզամներ գրուած մարգարէներուն, եւ անոնք ալ արձանագրեցին, նոյնինքն Ասպուածոյ թելադրութեամբ, որպէսզի անով գոնէ զալիք սերունդները դաստիարակութիւն եւ հեռու մնային չարէն, չարիքէն ու մեղքէն: Ասպուածոյ պարզամները եթէ խիսք էին, ու խիսք են, որովհետք դաստիարակիչ քնոյթ ունին: Միւս կողմէ, Ասպուած նաև այդ խիսք պարզամներուն հետք կու գրայ նաև փրկութեան պարզամը: Ահա այդ փրկութեան պարզամին օրինակը:

Երկրորդ, երբ Յիսուս մանուկ ծնաւ անոր այցելութեան եկան հովիւներ, որմէ յեփոյ մոգեր: Աւելարանիչի բացարդութեամբ, հովիւներ, որոնք զիշերով իրենց հօգերուն պահակութիւն կընէին: Այցելութեան եկան ճշմարիփ Հովիին, որ Սաղմոսին համաձայն, այնպիսի Հովի մըն է, որ ոչ կը նիրիէ եւ ոչ ալ կը քնանայ, մեր անքուն պահապանը: Խսկ մոգերուն զալուագը, որոնք ոչ միայն մոգեր էին, այլև՝ թագաւոր, ասպիդաբաշխ, իմագուն, որոնք հետեւեցան այն ասպցին, որ զիրենք առաջնորդեց մինչեւ այն գրեղը ուր Յիսուս մանուկ կը գրնուէր: Անոնք Յիսուս մանուկին գրուին նուէրներ՝ ուսկի, կնդրուկ եւ զմուռու: Վարահարար անոնք իրենց ունեցած հարսպութենէն նուէրներ ընծայեցին: Մի գուցէ մոգերէն մէկը հարուսպ էր ոսկիով, միւսը՝ կնդրուկով, այսինքն՝ խունկով, խունկի գրեսակով, խսկ երրորդը՝ զմուռուվ: Հետաքրքրական է, սակայն, որ իրաքանչիրին նուէրը նաև իր իմասպը ունէր իր մէջ, բացի նուէր ըլլալէ: Այդ նուէրներուն գրակ կար խորհրդանիշը Յիսուս Մանուկի կեանքին հետք կապուած: Ոսկին՝ Անոր թագաւոր ըլլալը, որովհետք մոգերը այդպէս ալ եկան եւ հարցուցին. «Ո՞ր է Հրեաներուն նորածին թագաւորը, մենք գրեսանք անոր ասպող արեւելքի մէջ եւ եկանք երկրպագելու իրեն» Մփթ 2.2: Կնդրուկը՝ Անոր քահանայապեկ ըլլալը, այն ճշմարիփ քահանայապեգը, որ իր իսկ պարտագումով քաւութիւն բերելու մարդկութեան, խսկ զմուռու՝ Անոր մահը, խաչին վրայ պարտագումը:

Այսօր, այս պարզամը մենք լսեցինք մարգարէին ու Աւելարանիչի ճամրով մեզի փոխանցուած: Այո, մի գուցէ, ամէն գարի կը լսէինք այս պարզամը, մի գուցէ այս գարի, այնքան ալ խանդավարութիւն չկար ու չկայ գոնելու, որովհետք այնպիսի ժամանակահագրուածի մէջ կապրինք, որ արդէն վաղուած օրը անորոշ է, բայց անորոշ չէ, եւ որպէսզի անորոշ ըլլայ, ահա Ասպուած սկիզբէն այս բոլորը յայբնեց, որպէսզի յուսահագրութեան մէջ յոյսը ունենանք, գրբուութեան մէջ՝ ուրախութիւնը, ցախին մէջ՝ բուժումը, մահուած մէջ՝ կեանքը: Որովհետք ահա կոյսը պիփի յղանայ, ու որդի մը պիփի ծնանի, խսկ յաջորդ հապուածին մէջ կըսէ. «Մեզի մանուկ մը ծնաւ, մեզի Որդի մը գրուեցաւ», ոչ թէ պիփի գրուի, այլ արդէն կապուածի պէս կը ներկայացնուի պարզամը: Մէկ այլ ուրիշ հետաքրքրական կեփ մը այդ պարզամին մէջ, երբ կըսէ. «Մանուկ մը ծնաւ, Որդի մը գրուեցաւ»: Մանուկ մը ծնաւ, որպէս մարդ, Որդի մը գրուեցաւ, որպէս Ասպուած: Արդէն Յիսուսի մէջ գրեսնելու ասպուածային ու մարդկային բնութիւնները:

Սիրելիներ, այսօր ալ մենք երթանք դիմաւորելու Յիսուս մանուկին, որպէս մեր ճշմարիփ Հովիւր, խսկ մոգերու նման այցելու եւ մեր ունեցածէն բաժին հանելու: Խսկ ի՞նչ ունինք որպէս նուէր գրալու իրեն: Թող մեր հոգիները ընծայենք որպէս ոսկի, կնդրուկ եւ որպէս զմուռու: